

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою «Міжнародна економіка»

**НА ТЕМУ: УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ
«УКРЕКОТЕК»)**

Виконавець:

студентка 44 гр. ФМЕ
Золоторевська І. В.

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, доцент
Уханова Інна Олегівна

/підпис/

ОДЕСА – 2022

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність кваліфікаційної роботи. Важливість зовнішньоторговельної діяльності обумовленні сучасним станом світової економіки, яка характеризується глибокими глобалізаційними процесами. Особливо сильно ця тема стосується України та її підприємств-резидентів, які шукають за кордоном нові можливості для удосконалення та розвитку власної компанії та ринку в цілому. Імпорт – є важливою складовою зовнішньоторговельної діяльності будь-якого підприємства. Особливо важливим імпорт стає у розрізі будівної компанії, що реалізує свої послуги на ринці України. У бажанні покращити свою діяльність, як фінансовий стан компанії, так і якість наданих послуг та виконаних робіт, компанії прагнуть вийти до зовнішніх ринків, що дають змогу використовувати тільки якісні та передові матеріали та обладнання. В еру, коли клієнти женуться не за кількістю, а якістю, дуже важливим встає питання удосконалення імпортової діяльності підприємства, що буде відповідати як зовнішнім потребам, так і внутрішнім.

Важливий внесок у вивчення зовнішньоторговельної діяльності компаній, зокрема у вивчення імпортової діяльності було зроблено багатьма зарубіжними та вітчизняними вчених та науковців: Ю.Г. Козак, А.И. Войтович, Т.Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацька, Деніелс Джон Д., Т.В. Миролубова, Х. Гібсон, В.Р. Кобилецький та ін.

Мета і завдання кваліфікаційної роботи. Метою дослідження є аналіз імпортової діяльності ТОВ «УКРЕКОТЕК» та розроблення заходів щодо її удосконалення.

Для досягнення поставленої мети були визначені наступні **завдання**:

1. Дослідити сутність та особливість зовнішньоторговельної діяльності підприємства;
2. Визначити чинники впливу та проаналізувати методи оцінки зовнішньоторговельної діяльності компанії будівельної галузі;
3. Надати організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «УКРЕКОТЕК»;
4. Проаналізувати стан та показники імпортової діяльності ТОВ «УКРЕКОТЕК»;
5. Визначити, які чинники впливають на імпортової діяльність ТОВ «УКРЕКОТЕК»;
6. Запропонувати шляхи удосконалення імпортової діяльності ТОВ «УКРЕКОТЕК».

Об'єктом дослідження є імпортової діяльність ТОВ «УКРЕКОТЕК» та процес її удосконалення.

Предметом дослідження є теоретичні підходи та практичні рішення щодо удосконалення імпортової діяльності ТОВ «УКРЕКОТЕК».

Методологічною основою роботи є теоретичні положення економічної науки та праці вчених-економістів в галузі зовнішньоторговельної діяльності. При написанні роботи використано загальнонаукові та спеціальні методи: узагальнення та синтезу, порівняльного, статистичного та економічного аналізу, SWOT-аналіз. Робота здійснена з використанням офісного пакету MS Office - Microsoft Excel.

Інформаційною базою дослідження є офіційна звітність будівельної компанії ТОВ «УКРЕКОТЕК», наукові дослідження вітчизняних та зарубіжних авторів, документи, корпоративні сайти компаній, наукові статті та Інтернет-ресурси.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами кваліфікаційної роботи опубліковано статтю: Золоторевська І. «Фактори впливу на зовнішньоторгівельну діяльність підприємств будівельної галузі» // Збірник наукових робіт за підсумками студентської дистанційної науково-практичної конференції «Минуле, Сучасне, Майбутнє», Випуск 12. Одеса: ОНЕУ, 2022. – 301 с.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаної літератур. Зміст роботи представлений на 81 сторінці комп'ютерного тексту. Кваліфікаційна робота містить 26 таблиць, 8 рисунків. Бібліографічний список нараховує 62 літературних джерел, що викладені на 7 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗОВНІШНЬОТОГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ»** розглядаються теоретичні аспекти зовнішньоторгівельної діяльності підприємства, визначаються чинники, що впливають на діяльність підприємств будівельної галузі. Надається аналіз стану будівельних світових ринків.

У другому розділі **«АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «УКРЕКОТЕК»** було проаналізовано організаційно-економічне становище компанії, стану та показників імпортової діяльності. Проаналізовані чинники впливу на зовнішньоторгівельну діяльність компанії.

У третьому розділі **«УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «УКРЕКОТЕК»»** запропоновано напрями вдосконалення організаційної структури шляхом виокремлення відділу зовнішньої торгівлі, удосконалення імпортової діяльності через диверсифікацію географічної структури та номенклатури імпорту та пошук та аналіз шляхів залучення інвестицій для відновлення діяльності компанії з розрахунком необхідних для цього об'ємів інвестицій.

ВИСНОВКИ

Таким чином, після проведення в кваліфікаційній роботі магістра дослідження можна зробити наступні висновки.

У вчених та економістів існують різні підходи до визначення терміну «зовнішньоекономічна діяльність». Зокрема можна виділити трактування українського законодавства, що визначає зовнішньоекономічну діяльність як діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаєминах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами.

Серед стимулів, що штовхають компанії до виходу на зовнішні ринки можна відмітити нестабільність економічної та політичної системи країни, неефективну законодавчу базу, потужну конкуренцію на внутрішньому ринку та бажання збільшення прибутку компанії. Існують два основних види зовнішньої торгівлі підприємства: експорт та імпорт. Експорт - це ввіз із митної території країни за кордон товарів і послуг без зобов'язання їхнього зворотнього повернення. Імпорт - це ввезення в країну іноземних товарів, послуг, технологій або капіталу для реалізації і застосування на внутрішньому ринку без зобов'язань по зворотному вивезенню.

Серед основних чинників, що впливають на зовнішню торгівельну діяльність підприємств будівельної галузі можна виділити: правові чинники, стан економіки країни та в цілому світу, рівень інфляції, конкуренція, науково-технічний прогрес, соціальні та культурні фактори та географічні чинники. На фоні пандемії COVID-19 зовнішньоторговельний ринок будівельних послуг та товарів зазнав зменшення порівняно з 2019 році, що пов'язано з обмеженнями та економічною кризою.

Для визначення економічної ефективності ЗЕД на промислових підприємствах науковці та спеціалісти часто використовують методику, яку запропонувала Т.В. Миролубова, вона включає в себе визначення економічного ефекту та ефективності експорту, економічної ефективності імпорту та прямий економічний ефект імпорту.

Об'єктом дослідження є ТОВ «УКРЕКОТЕК», що була заснована в 2009 році, займається теплоізоляційними роботами різної складності та обсягів, надаючи професійні послуги та консультування, що супроводжуються використанням імпортованої сировини високої якості. Компанія є представником малого бізнесу з огляду на кількість співробітників та об'ємів сплачених податків.

Робота ТОВ «УКРЕКОТЕК» виконується згідно до стандартів ISO 9001:2015 та ISO 14001:2015. Функції відділу зовнішньої торгівлі виконує відділ маркетингу, який складається з голови відділу, аналітиків з дослідження ринку та попиту, спеціалістів з пошуку партнерів та підтримки імпортованих поставок та спеціалістів з реклами та PR.

Динаміка чистого прибутку компанії показує, що в 2021 році порівняно з 2016 чистий прибуток зменшився на 650 грн чи 5,28%.

Порівняно з 2016 роком в 2021 році КПЛ зріс на 5,658 або на 801,42%, що означає: компанія підвищила свою здатність відповідати за поточними зобов'язаннями порівняно з 2016 роком, коли вона не могла цього зробити.

Основними конкурентами ТОВ «УКРЕКОТЕК» були визначені такі компанії як Едванс, KBK-Engineering та Центр енергозберігаючих технологій. Результати аналізу конкурентоспроможності показав, що компанія ТОВ «УКРЕКОТЕК» тримається поряд з основними своїми конкурентами, але за показниками якості матеріалів та маркетингової діяльності компанія відстає від конкурентів. Показники обсягу імпорту в 2021 році показали ріст порівняно з 2016 роком на 114552 грн чи на 27,7%.

Структура імпорту склалася з прямого та непрямого імпорту. До прямого імпорту відноситься заливальний пінополіуретан Elastopor H 1701/9, що імпортується з Німеччини. Основний став непрямий імпорт, в структурі якого наявні наступні розхідники: Daltrotherm TSW 08, Daltrotherm TSW 40, HeatLock Pro

(HFO), ізоціанат (МДІ) Suprasec 5025, Extraplan 503 та POLYRESIST S2050. Обсяги імпорту в 2021 році порівняно з 2016 зросли по всім матеріалам.

Результати PEST-аналізу показали, що найбільший негативний вплив на діяльність ТОВ "УКРЕКОТЕК" здійснюють політичні фактори, а саме корупція та кримінальний рекет, а найбільший позитивний вплив чинять технологічні фактори. Результати SWOT-аналізу показали сильні та слабкі сторони компанії, а також визначили основні можливості та загрози. На жаль, можливості у поточному стані у зв'язку із ситуацією в країні не можуть бути реалізовані.

В рамках удосконалення імпортової складової діяльності ТОВ «УКРЕКОТЕК» були запропоновані наступні заходи. Оптимізація організаційної структури включила в себе виокремлення відділу зовнішньої торгівлі задля підвищення ефективності його роботи. Було виділено п'ять позицій у відділі: декларування та митне оформлення вантажів, перекладацька діяльність, робота з контрактами, зв'язки з компаніями інших країн та транспортна логістика.

Було запропоновано донайняти персонал у складі 2 спеціалістів та 3 помічників. Витрати на укомплектування штату з нових співробітників склали 72400 грн на місяць. Витрати на організацію робочих місць склали 47000 грн.

Диверсифікація географічної структури та номенклатури імпорту включала в себе пошук виходу на нові ринки з більш вигідними умовами імпорту. Для розгляду були запропоновані китайський та індійський ринки, що відзначилися більш дешевими матеріалами для імпорту з відповідною якістю та сертифікацією. Від старої структури прямого імпорту було вирішено відмовитися, а нова виглядає наступним чином: ТН-801, РМ200, ІК-ВГ001 з китайського ринку та ізоляційна піна ЕРЕ у завитках та теплоізоляційна піна з нітрилового каучуку з індійського. Об'єм імпорту відповідно нової номенклатури - 203983,2 грн.

Також є сенс у скороченні непрямого імпорту, який виходить компанії ще дорожче ніж прямий імпорт з Німеччини.

Виходячи із сучасної ситуації в країні та воєнних дій було запропоновано розглянути основні шляхи залучення інвестицій та пораховано по трьом сценаріям, скільки компанії потрібно інвестицій.

Отже, держава надає можливість переносу виробничих потужностей в західну частину України на безоплатній основі, також Укразалізниця надає свої потужності для організації економічної діяльності за неможливістю вивезення бізнесу з окупованих територій.

Також ТОВ «УКРЕКОТЕК» може очікувати на інвестування саме зі сторони держави, яка за планом відновлення України більше уваги буде приділяти саме вітчизняним компаніям.

За трьома сценаріями були визначені обсяги необхідних для відновлення роботи компанії інвестицій: за песимістичним - 2827735,2 грн, 870435,2 грн за нейтральним та 714435,2 грн за оптимістичним. Але ми надаємо переваги більш песимістичному сценарію, так як поточна ситуація наочно демонструє нам подібні приклади.

АНОТАЦІЯ

Золоторевська І. В., «УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «УКРЕКОТЕК»»).

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародна економіка». - Одеський національний економічний університет. - Одеса, 2022 р.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є імпортна діяльність ТОВ «УКРЕКОТЕК» та процес її удосконалення.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти здійснення імпортної діяльності підприємства, визначаються чинники впливу на імпортну діяльність та методи її аналізу.

Надано організаційно-економічну характеристику ТОВ «УКРЕКОТЕК» як суб'єкту імпортної діяльності на ринку товарів будівельної галузі, здійснено аналіз впливу чинників, що сприяють та заважають здійсненню імпортної діяльності компанії. Проведено аналіз стану та показників імпорту ТОВ «УКРЕКОТЕК».

Запропоновано напрями удосконалення імпортної діяльності ТОВ «УКРЕКОТЕК», зокрема шляхом оптимізації організаційної структури та диверсифікації імпорту.

Ключові слова: імпорт, імпортна діяльність, чинники імпорту, будівельна галузь, показники імпорту.

ANNOTATION

Zolotorevska IV, "IMPROVEMENT OF IMPORT ACTIVITY OF THE CONSTRUCTION INDUSTRY ENTERPRISE (ON THE EXAMPLE OF UKREKOTEK LLC)".

Qualification work for a bachelor's degree in specialty 292 "International Economic Relations" in the educational program "International Economics". - Odessa National University of Economics. - Odesa, 2022

The bachelor's thesis consists of three sections. The object of research is the import activity of UKREKOTEK LLC and the process of its improvement.

The paper considers the theoretical aspects of the import activities of the enterprise, determines the factors influencing the import activities and methods of its analysis.

The organizational and economic characteristics of UKREKOTEK LLC as a subject of import activity on the market of goods of the construction industry are given, the analysis of influence of the factors promoting and interfering with realization of import activity of the company is carried out. The analysis of the state and indicators of import of UKREKOTEK LLC was carried out.

The directions of improvement of import activity of UKREKOTEK LLC are offered, in particular by optimization of organizational structure and diversification of import.

Key words: import, import activity, import factors, construction industry, import indicators.